

Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica

IZ ZAPISNIKA

24. SEJE SVETA ZA PROSVETO IN KULTURO OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA LJUBLJANA - OKOLICA, KI JE BILA DNE 11. JANUARJA 1955

Predsedoval Ervin Rotman,
Predsednik sveta
Tajnik Stane Mikuš

Dnevni red:

1. Citanje zapisnika 23. seje Sveta;
2. razprava in sklepanje o predlogu proračuna in investicijskega proračuna za leto 1955;
3. razprava o predlogu organizacije prosvetne službe na sedežih bodočih komun in na skupnosti komun;
4. tekoče personalne in ostale zadeve;
5. razno.

Po odobritvi predloga dnevnega reda in zapisnika 23. seje, je svet pri drugi točki dnevnega reda razpravljajal in sklepajal o predlogu proračuna in investicijskega proračuna za leto 1955. Načelnik tajništva je obrazložil predlog proračuna tajništva Sveta za leto 1955 ter predlog razdelitve investicijskih sredstev za leto 1955.

V razpravi je predsednik

okrajnega ljudskega odbora Miha Berčič obrazložil družbeni plan za okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica, prikazal njegove značilnosti in poudaril, da so predvideni dohodki okrajnega ljudskega odbora za leto 1955 znatno manjši, zato naj tudi Svet pri sklepanju o predračunskih predlogih upošteva dejansko finančno zmogljivost okraja. Po razpravi o predloženih predlogih je Svet sklenil:

1. proračun tajništva Sveta za prosveto in kulturo okrajnega ljudskega odbora Ljubljana-okolica predvideva 43.084.000 din izdatkov;

2. predlog investicijskega proračuna za leto 1955 znaša za Svet za prosveto 90.000.000 din.

Sredstva za investicije za leto 1955 so znatno nižja in je zato Svet sprejel sklep, da se 76.236.000 din določi za nadaljevanje novih gradenj, 6.400.000 din za načrte in pripravljajna dela za nove šole, 4.364.000 din

pa za učila, oz. za nakup novega šolskega inventarja. Učila bo tajništvo Sveta nakupilo skupno kot v letu 1954 in jih razdelilo posameznim šolam.

Pri tretji točki dnevnega reda — razprava o predlogu organizacije prosvetne službe na sedežih bodočih komun in na skupnosti komun — sklene svet predlagati Inicijativnemu odboru za pripravo statuta v zvezi z organizacijo prosvetne službe naslednje:

1. Svet za prosveto in kulturo OLO (skupnosti komun) naj izdaja na podlagi predpisov višjih upravnih organov in predpisov svojega ljudskega odbora odredbe, navodila in druge ukrepe za izvrševanje predpisov.

2. Svet naj obravnava načelne vprašanja s svojega področja dela in nadzira izvrševanje predpisov iz svoje pristojnosti v občinah.

3. Svet pripravlja predloge odlokov in drugih splošnih predpisov s svojega področja, ki jih izda okrajni ljudski odbor — skupnost komun.

4. Daje smernice tajništvu za prosveto in kulturo OLO v svoji upravni panogi, kolikor gre za posamezne zadeve iz pristojnosti okraja.

5. V pristojnost Sveta za prosveto in kulturo spadajo zadeve s področja predšolske in šolske vzgoje, šolstva, prosvete, kulture, umetnosti, telesne vzgoje in predvojaške vzgoje.

6. Svet ustanavlja in ukinja v skladu s predpisi višjih organov gimnazije, strokovne šole in zavode za posebno šolstvo ter druge zavode, ki imajo pomen za ves okraj, izvršuje do teh zavodov vse, s predpisi določene, personalne, upravne in nadzorstvene ukrepe, skrbi za ugotovitev materialnih sredstev in gradi ter vzdržuje zanje potrebna poslopja.

7. Svet za prosveto in kulturo opravlja svoje naloge po komisijah (pedagoška, za strokovno šolstvo, za predvojaško vzgojo, za posamezna vprašanja mladinske vzgoje itd.).

8. Svet razmešča vse vzgojno osebje v okraju in vodi evidenenco o razporejanju prosvetnih in kulturnih delavcev v okraju.

9. Šolska inšpekcija naj se izloči iz sestava oddelka za prosveto in kulturo ter naj dela po smernicah in navodilih Sveta za prosveto in kulturo.

V razpravi o predlogu, da se inšpekcija izloči iz sestava oddelka za prosveto in kulturo okrajnega ljudskega odbora — skupnosti komun, svet ugotavlja:

1. Do sedaj je bila inšpektorska služba sestavni del tajništva za prosveto in kulturo in so bili zato inšpektorji preveč za-

posleni z administrativnimi in drugimi nalogami ter so pre malo delali na svojem strokovnem področju.

Inšpekcijska služba bi imela naslednje naloge:

a) nadzor nad izvajanjem enotnih učnih programov za vse vrste šol,

b) nadzor nad delom predvojaške vzgoje,

c) skrb za strokovni in politični dvig učnega osebja in s tem v zvezi naloge za izvedbo sektorskih strokovnih konferenc, tečajev, vzornih učnih nastopov, predavanj za učiteljsvo po enotnih kriterijih in v smislu sodobnih pedagoško-političnih načel.

č) izdelavo podrobne analize učnih uspehov in pedagoškega dela vzgojnega osebja,

d) študij strokovne literature ter skupno razpravljanje in preučevanje šolsko-pedagoško-političnih vprašanj.

II. Inšpektorji bodo vsekakor lažje preučevali pereča vprašanja šolske reforme, h kateri pravkar pristopamo, če bodo v stalnem medsebojnem kontaktu

III. Z uvedbo inšpektorske službe po komunah bi bile naloge občutno neenakomerno razdeljene na posamezne inšpektorje, saj se število dosedanjih inšpektorjev ne krije s številom komun. Obstaja tudi nevarnost njihove preobremenitve z administrativnim in ostalim delom na sedežih bodočih komun. En sam inšpektor bi težko izvršil inšpekcijo na področju večje komune z večjim številom šol, medtem ko bi na neki manjši komuni imel inšpektor premalo dela.

Vse ostale zadeve razen navedenih pod točko 1. do 9. naj se prenesejo v pristojnost občine — komune.

V pristojnost občine naj spada zlasti:

a) skrb za zagotovitev materialnih sredstev tistim prosvetnim in kulturnim ustanovam, ki imajo pomen le za komuno (nižje gimnazije, osnovne šole, nižje strokovne šole, internati pri teh šolah in drugi zavodi, ki niso pridržani v pristojnosti okraja),

b) skrb za izvajanje predpisov o osemletnem šolanju,

c) sodelovanje s šolskim odborom in skrb, da se njihovi predlogi izvajajo in upoštevajo,

č) skrb za izgradnjo objektov za prosvetne ustanove, ki imajo pomen le za komuno,

d) skrb za razvoj izvenšolske telesno-vzgojne dejavnosti in pomoč telesno-vzgojnimi organizacijam,

e) skrb za razvoj predšolskih vzgojnih ustanov,

f) vodenje personalne evidencije in urejanje delovnih odnosov uslužbencev prosvetnih ustanov (dopusti, napredovanja, pohvale, nagrade, suplentura, ne pa postavljanje in razmeščanje).

Za izvrševanje naštetih nalog, ki naj bi jih izvrševala komuna, naj se zraven komunalnega sve-

ta za prosveto in kulturo ustanovi še oddelk za prosveto in kulturo. Upravne naloge bi izvrševal upravni uslužbenec, ki naj bi bil po možnosti prosvetni delavec. Oddelk za prosveto in kulturo bi moral imeti tudi primerno število finančnih, upravnih in pisarniških uslužbencev glede na velikost komune in obsežnost dela.

Nato je svet razpravljajal o sestavi bodočih svetov za prosveto in kulturo pri okrajnem ljudskem odboru. V te svete naj bi komunalni sveti za prosveto in kulturo predlagali svoje zastopnike—delegate. Člani sveta so bili mnenja, da b. tudi v svetu za prosveto in kulturo LRS bili zastopniki—delegati svetov za prosveto in kulturo skupnosti komun. Tak sestav svetov bi bil primernejši že zaradi enotnosti dela, ki je neobhodno potrebna med sveti občin, okrajev in republike.

Glede razdelitve pristojnosti — vključno inšpekcije — v zadevah in nalogah našega šolstva so bili člani sveta mnenja, da bi visoko šolstvo in višje srednje šolstvo, tudi srednje strokovne šole, ostale v pristojnosti republiškega sveta za prosveto in kulturo, vse ostalo šolstvo pa v pristojnosti okrajnih ljudskih odborov.

V razpravi o navedeni razdelitvi so bili člani sveta namreč mnenja, da srednje šole, zlasti na srednje strokovne šole, zajemajo največje področje vse republike. Republiškemu svetu za prosveto in kulturo bi bilo vsekakor lažje organizirati inšpekcijsko službo, kar bi bilo za bodočo skupnost komun zaenkrat neizbegljivo.

Svet je nadalje ugotovil, da je v svojem dosedanjem delu razpravljajal večinoma o šolstvu in njegovih problemih. Manj se je ukvarjal z vprašanji iz ostalih področij prosvetne in kulturne dejavnosti. Nerešeno je vprašanje pristojnosti do družbenih kulturno prosvetnih organizacij, n. pr. Ljudske prosvete, društev prijateljev mladine, Svobod itd. Če so dane okrajnim svetom za prosveto in kulturo naloge, da usmerjajo in vodijo vso kulturnoprosvetno dejavnost na območju svojega okraja je nujno skupno reševanje in enotno gledanje na kulturno prosvetne naloge. Dosedanja praksa namreč kaže neko dvotirnost v reševanju kulturno prosvetnih nalog, n. pr. razni izobraževalni tečaji, Ljudska univerza itd.

Svet je nadalje razpravljajal tudi o »Objavah« glasila Sveta za prosveto in kulturo LRS ter je po razpravi sklenil predlagati republiškemu svetu za prosveto in kulturo, da bi »Objave« postale tudi glasilo okrajnih svetov za prosveto in kulturo. »Objave« naj bi se razen odločb, odlokov, navodil in pravilnikov republiškega organa objavljale tudi sklepe, navodila itd. okrajnih ljudskih odborov oziroma

RAZPIS

Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane razpisuje naslednja delovna mesta:

I. TAJNIŠTVO:

1. mesto arhivarja. Izobrazba: srednja strokovna izobrazba z zadeleno prakso v stroki;
2. več pravnih referentov. Izobrazba: pravna fakulteta z diplomami s prakso ali brez nje.

II. TAJNIŠTVO

ZA GOSPODARSTVO:

- a) v analitičnem planskem oddelku:
1. mesto referenta za industrijo;
2. dva referenta — analitika;
3. mesto referenta za analizo trga za preiskrbo mesta.
- Izobrazba: Ekonomska fakulteta ali srednja strokovna šola s prakso.
4. več inšpektorjev v tržni inšpekciji. Izobrazba: Višja ali srednja strokovna šola s prakso v blagovnem prometu.
5. več inšpektorjev v finančni inšpekciji. Izobrazba: Višja ali srednja strokovna šola s prakso v industriji;
6. dva referenta v katastrski upravi. Izobrazba: Geodetska fakulteta ali Tehnična srednja šola — geodetski oddelk, lahko tudi pripravnik.

III. TAJNIŠTVO ZA GRADN. IN KOMUN. ZADEVE:

9. mesto šefa oddelka za komunalne zadeve. Izobrazba: gradbena fakulteta TVŠ ter dobro poznavanje problemov komunalne službe in upravne poslovanja;
10. mesto referenta za ceste. Izobrazba: gradbena fakulteta TVŠ ali gradbeni tehnikum z daljšo prakso na izgradnji mestne cestne mreže;
11. mesto gradbenega inšpektorja. Izobrazba: Gradbena fakulteta TVŠ s prakso v op-

rativi (gradnje ali projektiranje);

12. dva gradbena inšpektorja. Izobrazba: Gradbena fakulteta TVŠ s krajšo prakso v operativni (gradnje ali projektiranje) ali gradbeni tehnikum z daljšo prakso;

13. mesto referenta na geodetskem uradu. Izobrazba: geodetska fakulteta TVŠ s prakso v izmeri mest in izvajanja regulacijskega načrta;

14. mesto arhitekta — urbanista. Izobrazba: TVŠ — oddelk za arhitekturo, po možnosti s prakso;

15. mesto arhitektonskega tehnika. Izobrazba: gradbeni tehnikum — arhitektonski oddelk ali ustrezna druga strokovna šola.

IV. TAJNIŠTVO

ZA SOCIALNO VARSTVO:

16. mesto šefa oddelka za splošno skrbstvo. Izobrazba: Višja ali srednja strokovna izobrazba.

V. UPRAVA ZA INVESTICIJE:

17. mesto glavnega kalkulant — analitika. Izobrazba: gradbeni inženir ali višji gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso;

18. mesto referenta za kontrolo investicij Sveta za prosveto. Izobrazba: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso;

19. mesto referenta za investicije komunalne dejavnosti. Izobrazba: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso.

Pravilno kolkovane prošnje je Kresija, soba št. 48/II. Rok za vložitev prošnje je 28. februar 1955.

njihovih svetov za prosveto in kulturo, tako kot tudi uradni list LRS objavlja odloke okrajnih ljudskih odborov. Poleg tega naj bi to glasilo objavljalo vse važnejše okrožnice, ki jih morajo sedaj po naročilu republiškega sveta za prosveto in kulturo razmnoževati okrajni ljudski odbori in jih razpošiljati vsem šolam. Prav tako naj bi »Objave« vsebovale tudi poluradna navodila, priporočila itd. raznih družbenih organizacij.

Pri peti točki dnevnega reda — tekoče personalne in ostale zadeve — svet po razpravi sklene:

1. V zvezi z 10. obletnico osvoboditve bo Svet za prosveto in kulturo OLO pripravil naslednje prireditve:

a) 12. februarja 1955 okrajno smučarsko tekmovanje pionirjev srednjih šol na Vrhniki;

b) 3. maja 1955 svečano otvoritev taborišča za predvojaško vzgojo v Vikerčah pri Medvođah;

c) 25. maja 1955, na Titov rojstni dan, pevski festival okrajnih mladinskih zborov, ki bo v Litiji;

d) v maju 1955 okrajni pionirski šahovski turnir v Ljubljani;

e) od 15. aprila do 30. maja 1955 taborjenja osnovnošolske in srednješolske mladine, in sicer: na Illovi gori za področje vse Dolenjske, na Golem za področje Barje, na Osredku za področje Vrhnika, Polhov Gradec, Dobrova, Sent Jošt, Horjul, Črni vrh, Zažar in Medvode, na Zlatem polju za področje Tuhijske doline in Črnega grabna, na Ravniku za področje Medvedjega brda, Zibrs, Hote-dršice, Logatca, Rovt, Vrha in Zaplane, na Slivni pri Vačah pa za Zasavje in Moravsko dolino;

e) 19. junija 1955 fizikalni zlet z nastopom dijakov z vseh okrajnih srednjih šol, ki bo v Kamniku.

V zvezi z navedenimi proslavami se imenuje pripravljalni odbor, in sicer: Stane Bobnar,

predsednik, Marjan Binter, Vinko Mazi, Drago Vončina, Franjo Vidic, Ivan Tome, Drago Mehora, Stane Novljan in Franc Abram, kot člani.

Za taborjenja pa je predviden naslednji spored: znani borci iz narodnoosvobodilne vojne z navedenih področij bi pojasnili zgodovinski potek borb in njih pomen, nakar bi sledil kulturni program. Popoldne bi priredili razne igre, tekmovanja, taborni oženj itd. Svet bo izdal občinskimi svetom za prosveto in kulturo priporočila, da organizirajo odbore za pripravo taborjenja po posameznih sektorjih, preskrbe prevoze, prehrano in ostalo.

Nato je Svet reševal tekoče in personalne zadeve.

Predsednik

Sveta za prosveto in kulturo:

Ervin Rotman, I. r.

Tajnik

Sveta za prosveto in kulturo:

Stane Mikuš, I. r.

IZ POROČILA

O STANJU JAVNEGA REDA IN MIRU NA PODROČJU OLO LJUBLJANA-OKOLICA

Stanje javnega reda in miru na področju OLO Ljubljana-okolica ni vzorno, kajti še vedno so številni prekrški zoper javni red in mir. Največ je pretepev in razgrajanj, ki pogosto preidejo v kazniva dejanja, razen tega pa je mnogo tudi ostalih prekrškov, na primer: nedovoljeno pobiranje prostovoljnih prispevkov, nedovoljene prireditve, širjenje neresničnih vesti, zlonamerne kritike itd.

Iz dosedanjih zapažanj zaključujemo, da se število pretepev, razgrajanj, pijančevanj kaljenj nočnega miru in temu podobnih prekrškov posebno dvigne po 1. in 15. v mesecu, ko prejmejo delavci in uslužbenici plače, ki jih nekateri deloma ali v celoti tudi zapijejo, nato pa v pijanosti povzročajo razne kršitve, medtem ko so trezni kršilci le redki. Takšno stanje traja po plačilnih dneh približno pet dni, od teh so posebno kritične sobote in nedelje, nato pa to zopet pojenja do nove plače, ko se vse ponovi. Takšno stanje je zlasti v bolj industrijskih predelih.

Drugačnja je situacija v izrazito kmečkih predelih, kjer so prekrški zoper javni red in mir poleti in v času poljskih del le redki; izjema so prazniki, razna žegnanja in veselice. Ob takih priložnostih se tudi kmetje opijajo in v vinjenem stanju delajo prekrške. Več kršitev pa kmečko prebivalstvo povzroča pozimi, ko nima posebnega dela in pogostje zahaja v gostilne.

Glede na letne čase opazamo, da je največ prekrškov poleti, to je v času lepega vremena. Pri tem je upoštevati, da je v tem času največ sezonskih del, zlasti gradbenih (avtocesta, cesta Vrhnika—Logatec, gradnje raznih objektov itd.), na katere pride veliko sezonskih delavcev, ki so najpogostejši kršilci predpisov in povzročitelji raznih izgrediv. Poleti so v okraju tudi razne množične prireditve, zabave in veselice, ki imajo določen vpliv na stanje javnega reda in miru. S tem ne mislimo trditi, da je ta letni čas odločilen glede na stanje javnega reda in miru v okraju, vendar pa drži, da je število takih kršitev v zimskem

času, ko ni toliko prireditev, niti ni v okraju sezonskih delavcev, mnogo manjše. V tem času so v glavnem kršilci ljudje, ki so več ali manj stalni gostje raznih gostiln.

Za stalne kršitve ne bi mogli trditi, da se v določenem času bolj ali manj ponavljajo, razen za nedovoljene prireditve, za katere je sezonski čas poletje. V preteklem letu je bilo tudi precej krošnjarenja, kar je šlo v večji meri na račun birm, ki so bile v tem letu v okraju in pri katerih so razne krošnjarkarje, povečini doma iz Ljubljane, brez potrebnih dovoljenj prodajale medičarske izdelke, igrače, razne nabožne slike itd.

Mnogo je tudi prekrškov po uredbi o nabiranju prostovoljnih prispevkov. Pri tem niso mišljeni berači, ki prosjačijo od hiše do hiše, ampak osebe, ki nabirajo brez dovoljenja prostovoljne prispevke, najpogostejše namenjene cerkvi.

V letu 1954 je bilo 1613 kršitev, ki jih je zagrešilo 1974 kršiteljev. Od teh je bilo javnemu tožilstvu oddanih 217 kazenskih ovadb za 344 kršiteljev, ostalo pa je obravnaval sodnik za prekrške.

Iz gornjega je razvidno, da se je na splošno število vseh kršitev javnega reda in miru v letu 1954 nasproti prejšnjim letom dokaj dvignilo, kar posebno velja za pretepe in razgrajanja.

V tem poročilu imamo namen podrobneje obravnavati tiste kršitve, ki so specifične za stanje javnega reda in miru v okraju.

PRETEPI, RAZGRAJANJA IN IZGREDI

Najbolj pereč problem glede javnega reda in miru nedvomno predstavljajo pretepi, razgrajanja in podobni izgrediv. Vse to je v pregledu sodnika za prekrške vneseno pod rubriko »pretepi in razgrajanja«. Iz poročila je razvidno, da se je njih število zelo dvignilo. Tako smo v letu 1954 imeli 258 kršitev s 466 kršitelji, kar je za 65 kršitev s 175 kršitelji več, kot je bilo tega v letu 1953. Ta porast pa ni v celotnem okraju enak. Število pretepev in razgrajanj se je v nekaterih, zlasti kmeč-

kih predelih celo zmanjšalo (občina Krka, Komenda, Vodice itd.), medtem ko se je v drugih skoraj podvojilo, kar velja posebno za občine Stična, Ivančna gorica, Višnja gora, Grosuplje, Podtabor, Šmarje, Skofljica itd., to je v predelih, kjer se gradi avtocesta.

Pri pretepih in razgrajanjih pogosto ne moremo govoriti samo o prekrških, ampak tudi še o kaznivih dejanjih. Pri teh kršitvah pride skoraj vedno tudi do lahkih ali hudih telesnih poškodb, do resnih groženj, poškodovanja tujih stvari ali celo do vdorov v tuje prostore. Pri pretepih, ki se navadno začne s klofutami in brcami, kršilci kmalu posegajo po nožih, bok-sarjih, kolih, steklenicah, ozarjih, stoli ali celo vilah itd., pri čemer je vedno nekaj oseb poškodovanih.

Te kršitve, lahko trdimo, so skoraj v 90% povzročene zaradi vinjenosti. Nadaljnji vzroki so še: osebno sovraštvo, nespoglasja, ženske, užaljenost, odklonitev dajanja pijače vinjenim, intervencije LM, prešernost mladih fantov itd. Glavni vzrok je torej vinjenost, medtem ko se trezen človek obvlada. Zato tudi ni čudno, da je največ kršitev povzročenih prav v gostilnah in na raznih prireditvah.

Nekaj pretepev in razgrajanj je bilo tudi v privatnih stanovanjih, največ zaradi družinskih sporov in podobnega. Pri teh se je, kolikor ni bil pri tem moten mir okolice ali nočni mir, ukrepalo le na predlog stranke, ki so bile poškodovane in so zahtevale kazenski pregon.

Na področjih, kjer se izvajajo večja gradbena dela (avtocesta, cesta Vrhnika—Planina, hidrocentrala Medvode, cesta Kamnik—Duplica itd.), je zaposlenih mnogo tujih delavcev. Med njimi je tudi precej moralno pokvarjenih elementov, ki so bili v domačih krajih kompromitirani ali na slabem glasu, sedaj pa hodijo v druge kraje in prehajajo z enega delovnega mesta na drugo. V teh predelih je bilo največ izgrediv v gostilnah in na raznih prireditvah, pa tudi v samih delavskih naseljih izgrediv niso redki. Povzročijo jih največ-

krat delavci sami, nekaj pa so jih izvali tudi domači fantje, ki jim ni bilo prav, da so se tujci vrteli okoli njihovih deklet.

V delavskih naseljih so izgrede povzročili delavci največkrat ob poplavanjih pri kmetih, v gostilnah in na prireditvah, ko so se vinjeni vrnili v naselje in tu začeli izživati ostale delavce. V vseh teh stvarih prednjači grosupeljsko področje, v tem področju pa posebno delavski naselji Peč in Šmarje. Tudi nekateri delavci »Gradišca« na hidrocentrali Medvode so pri povzročanju raznih izgrediv zelo aktivni. Le-ti povzročajo izgrede največkrat v gostilni »Ob Zbiljskem jezeru« in v tamkajšnjem gozdiču, kjer so že večkrat prestregli mimoidoče in jih pretepali.

Da je ravno na področjih, kjer je zaposleno mnogo sezonske delovne sile, teh kršitev največ, je po našem mnenju iskati vzrok tudi v načinu življenja tega delavstva. Večina teh ljudi ima v domačih krajih svoje družine. Tu so sami in se po končanem delu nimajo kam zateči, preseda pa jim tudi večno posedanje po barakah. Nekateri delavci so si zraven rednega dela našli še postransko zaposlitev pri kmetih, da tako še nekaj zaslužijo, obenem pa jim hitreje in koristneje mineva čas. Mnogo pa jih je med njimi, ki v prostem času raje posedajo po gostilnah, potem pa pijani povzročajo nered.

V ostalih predelih okraja tovrstne kršitve niso tako množične. Več jih je v mestih in v večjih industrijskih središčih, na pr. Kamnik in Domžale.

Ze uvodoma smo omenili, da vpliva na porast ali zmanjšanje števila prekrškov tudi letni čas in datum v mesecu. To velja še posebno za pretepe in razgrajanja ter razne izgrede v vinjenosti, ker je največ pijančevanja in kršitev ravno ob plačilnem dnevu. Iz dosedanjih zapažanj ugotavljamo, da je prve mesece v letu teh kršitev manj. Za tem se kršitve stopnjujejo s toplejšimi meseci in dosežejo višek v juliju, avgustu in septembru, ko je na terenu največ prireditev. Zanimivo je tudi dejstvo, da je podnevi teh kršitev manj kot ponoči. To je tudi razumljivo, kajti čim dalje ljudje posedajo v gostilnah ali se zadržujejo na prireditvah in poplavanjih, toliko bolj se stopnjuje njihova vinjenost, ki pospešuje razdraženost ter napadnost in zato pride po najmanjšem povodu do pretepa. Upoštevati moramo tudi to, da pozno v noč ostajajo v gostilnah in na prireditvah večinoma moralno slabi ljudje, vdani pijači in nagnjeni preprirom in pretepom.

Del krivde za tako stanje nosijo tudi gostilničarji, ki že vinjenim osebam še točijo, da se popolnoma upijajo in v takem stanju, ko se več ne zavedajo kaj počno, povzročajo izgrede. Niso redki storilci, ki na zaslišanjih izjavljajo, da ne vedo kaj so počeli, ker so bili preveč pijani. Nekateri gostilničarji sicer odklanjajo pijačo že vinjenim osebam, kar te pogosto izigravajo tako, da se usedejo v družbo drugih, ki naročajo pijačo tudi zanje. Zelo redki so gostilničarji, ki bi pijane osebe sami odstranjevali iz svojih lokalov in čeprav bi bili to dolžni, skrbeli za red v njih.

PIJANČEVANJE

Pravo pijančevanje kot prekršek po 14. točki drugega člena zakona o prekrških zoper javni red in mir se je doslej zelo malo preganjalo ali pa skoraj nič. Tudi v primerih, ki so navedeni v poročilu, ni šlo za samo pijančevanje, ampak za kršitve v pijanosti zagrešili še kaj drugega, da se je zoper nje uvedel postopek. S tem ni rečeno, da v okraju pijančevanje ni hudo, ampak je le pri postajah LM obstajalo mišljenje, da še ni prekršek, če kdo javno pijančuje, a je drugič miren in da mora zagrešiti še kaj drugega, da bi se proti njemu ukrepalo.

Čeprav dosedaj glede pijančevanja še niso dovolj storili in ne moremo nastopiti z določnimi številkami, lahko vseeno trdimo, da je v okraju pijančevanja več kot preveč. V Tuhijski dolini n. pr. se je zelo povečala potrošnja alkoholnih pijač vseh vrst, od kar so se dohodki prebivalstva zaradi visokih cen lesa povečali. V občini Srednja vas je glavni dohodek trgovskega podjetja KZ odprodaja alkohola, in to v neverjetno velikih količinah. V pijančevanju na kmetih navadno prednjačijo manjši kmetje, ki imajo doma številno družino. So primeri, da taki kmetje zapijejo skoraj ves izkupiček za prodani les ali za kaj drugega, zato pa zanemarjajo svojo družino, zlasti otroke, ki hodijo okoli skoraj goli in lačni.

Povedali smo že, da je doslej več pijančevanja v mestih in v večjih industrijskih središčih kot na kmetih. Tu je tudi precej krofčnih pijancev, ki ves prosti čas presede po gostilnah, kamor sproti nesejo vsak dinar ali cele plače. Posledice tega pa se močno odražajo v družinskem življenju takih ljudi. V družini se ponavadi začne prepirl, za tem pride do pretepev, pogosto pa tudi do ločitve zakona. Imamo več primerov, da je bil pri takih družinskih pretepih eden ali drugi zakonec tudi telesno poškodovan, a je sam zahteval zakonski pregon zoper drugega. Pri tem pa najbolj trpe otroci, in to materialno kakor tudi vzgojno. Takšni otroci se po navadi moralno pokvarijo in kaj hitro zapadejo na kriva pota, ki jih še v mladosti privedejo v vzgojne ali celo kazenske poboljševalne domove, s čimer je običajno tudi njihova nadaljnja življenjska pot pokvarjena. Zaradi pijančevanja staršev imamo v okraju 73 vzgojno zanemarjenih in 32 moralno ogroženih otrok. Nič čudnega tudi ni, da je od 78 mladoletnih prestopnikov iz zanemarjenih.

Potrebno bi bilo torej podvzeti radikalne ukrepe proti temu, saj bi se z omejitvijo pijančevanja zboljšalo tudi stanje javnega reda in miru in socialno stanje določenih ljudi, pa tudi občutek osebne varnosti državljanov bi bil večji.

KALITEV NOČNEGA MIRU

Iz pregleda sodnika za prekrške je razvidno, da se je število kalitev nočnega miru v letu 1954 povečalo za več kot 37 odstotkov.

Prav tako kot pri prej obravnavanih kršitvah je tudi kaljenje nočnega miru skoraj v vseh primerih posledica vinjenosti in le v manjši meri prešernosti ali drugih vzrokov. Te kršitve

je bilo izdanih 236 odločb, ki so pravnomočne v 234 primerih. Dočim je v enem primeru zaradi vložene tožbe postopek preokrajnem sodišču, v enem primeru pa zaradi vložene pritožbe postopek še ni pravnomočen. Komisija je pri 236 kmečkih gospodarstvih izločila v kmetijski zemljiški sklad okoli 980 ha obdelovalne zemlje in priznala tem gospodarstvom odškodnine v višini okoli 57 milijonov din.

S tem je komisija pregledala va a obstoječa zasebna kmetijska gospodarstva z nad 10 ha obdelovalne zemlje (911 gospodarstev) in je izdala odločbe v 236 primerih, za ostala gospodarstva pa je postopek ustavila, ker preseže nad 10 ha obdelovalne zemlje po katastrskih podatkih dejansko ne predstavlja več obdelovalne zemlje v naravi. Naloge komisije pa s tem še niso prenehale. Ker je postal z zakonom o prometu z nepremičninami promet z zemljišči med zasebniki povsem sproščen, je komisija dolžna uporabiti določila zakona o kmetijskem zemljiškem skladu glede zemljiškega maksimuma, čim bi se z odplatnim ali neodplatnim pravnim poslom (darila, oporoka, zakonito dedno nasledstvo) obdelovalna zemlja katerega koli kmetijskega gospodarstva povečala nad 10 ha.

Pri ugotavljanju zemljiškega maksimuma je bilo delo zelo zamudno, ker se stanje obdelovalne zemlje v naravi ni nikjer ujemalo s katastrskimi in zemljejniznimi podatki. Zato so bile formirane pri občinskih ljudskih odborih podkomisije, ki so pomagale komisiji pri pregledu in iskanju parcel, ki je z agronomskimi in katastrskimi strokovnjaki pregledala vse parcele, ki so jih posamezni lastniki pri zaslusanju označili za neobdelovalno zemljo. Tako je bila ugotovljena površina obdelovalne zemlje v naravi, ki je bila po nekaterih hribovitih predelih in barjanskih predelih znatno manjša od stanja po katastru in kar je imelo za posledico, da večina kmetijskih gospodarstev v teh predelih ni padla pod udar zakona o kmetijskem zemljiškem skladu. Ko

Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR LJUBLJANA-OKOLICA sprejme takoj v službo dve dobri pisarniški uslužbenki z znanjem strojeopisja in po možnosti stenografije. — Prednost imajo kandidatkinje s prakso v pisarniški službi. Ponudba je poslata na Okrajni ljudski odbor Ljubljana okolica, Ljubljana, Zupaničeva 8-II, najpozneje do 15. februarja 1955.

je komisija ugotovila, da obseg obdelovalne zemlje v naravi presega 10 ha, je določila, katere parcele se naj izločijo v kmetijski zemljiški sklad. Pri tem je redno upoštevala mnenje dosedanjega lastnika in ni izločevala parcel, ki ležijo poleg ali v bližini sedeža gospodarstva, niso pa bili upoštevani ugovori lastnikov v primerih, ko so parcele mejne, ali so bile v neposredni bližini parcel, ki je že last splošnega ljudskega premoženja. Tako je bilo mogoče formirati primerne komplekse obdelovalne zemlje za dodelitev kmetijskim organizacijam.

Proti odločbam komisije je bilo vloženih 24 tožb in 39 pritožb. Tožbe so bile vložene največ v primerih, kjer je šlo za barjanski ali hribovit svet, kakor tudi v primerih, kjer so bile upoštevane v obseg sklada zemljiške parcele, ki jih je lastnik izročil v last tretjim osebam, ker še niso bile preknjižene na novega lastnika. Pritožbe so

vlagali predvsem zato, ker jim je bila odvzeta zemlja v bližini sedeža posestva, ali so navajali, da jim je bilo odvzetih nesorazmerno več njiv in premalo travnikov in narobe.

Največ tožb in pritožb je bilo zaključenih s poravnavo, ko je komisija predhodno ponovno pregledala kvaliteto in lego odvzetih površin, pri čemer sta komisija in stranka delno popustili od svojega prvotnega stališča. Okrožno sodišče je odločilo s sodbo v 5 primerih v korist splošnega ljudskega premoženja. Vrhovno sodišče pa v 2 primerih. Republiška komisija je z odločbami zavrnila 3 pritožbe, dočim je 36 pritožb rešila okrajna komisija po pooblastilu republiške komisije.

Zemljišča, ki so bila s pravnomočnimi odločbami vnešena v zemljiški sklad iz posameznih kmetijskih gospodarstev, se zemljiškotnižno preknjižujejo na splošno ljudsko premoženje. Katastrski urad je tudi napravil večino delilnih načrtov v primerih, kjer so bili dosedanjim lastnikom izločeni v kmetijski sklad le deli parcel.

Po uredbi o izdajanju obveznic za odškodnino za premoženje, izločeno v zemljiški kmetijski sklad splošnega ljudskega premoženja (Ur. l. FLRJ, št. 20/54) bo treba sestaviti za vsako posamezno kmetijsko gospodarstvo nalog Narodni banki FLRJ za izplačilo odškodnine za zemljišča, vnešena v zemljiški kmetijski sklad. Nalogu za izplačilo odškodnine je treba priložiti odločbo komisije o izločitvi zemljišča in odločbo o dodelitvi teh zemljišč kmetijskim organizacijam. To delo bo opravila komisija v sodelovanju z upravno-pravnim odsekom tajništva za gospodarstvo OLO, čim bodo zbrani podatki posameznih parcel iz dodelitvenih odločb kmetijskim organizacijam, ki bodo priloženi k ustreznim odločbam komisije za kmetijski zemljiški sklad kot priloga k nalogu Narodni banki FLRJ za izplačilo odškodnine za zemljišča, vnešena v kmetijski zemljiški sklad.

Komisija za kmetijski zemljiški sklad OLO.

VABILO NA SEJO

Članom Sveta za zdrav. in soc. politiko, upravnikom Domov onemoglih, predsednikom upravnih odborov domov onemoglih!

Na podlagi čl. 134 odst. 2. zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS št. 19/52) sklicujem XVII. redno sejo Sveta za zdrav. in soc. politiko OLO Lj. okol. v sredo, 16. februarja 1955, ob 8. uri zjutraj, v prostorih OLO Ljubljana okolica, Zupaničeva ul. soba št. 26/II, z naslednjim dnevnim redom:

1. pregled izvršitve sklepov XVI. redne seje;
2. socialno varstvo starih in onemoglih;
3. razno.

Vsem članom Sveta za zdrav. in soc. politiko OLO Lj. ok. smo poslali prepis sklepov Sveta za zdrav. in soc. politiko LRS z dne 20. in 21. dec. 1954, glede socialnega varstva starih in onemoglih s prošnjo, da jih do seje proučijo.

Domovom onemoglih so bili isti sklepi poslani z našim dopisom št. V.—571—1/1 z dne 20. I. 1955.

P r e d s e d n i k
Sveta za zdrav. in soc. politiko:
Tone Blejc, l. r.

INDUSTRIJSKIM, TRGOVSKIM, GOSTINSKIM IN DRUGIM PODJETJEM

Z odločbo OLO Ljubljana-okolica št. II-1-1031-9/3 z dne 31. jan. 1955 ter odločbo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana št. G-800/2-55/BV-ON je bila ustanovljena skupna komisija za plače v gospodarstvu za OLO Ljubljana-okolica

in MLO Ljubljana.

Podjetja obveščamo, da ima ta komisija začasno poslovne prostore na sedežu OLO Ljubljana-okolica v Ljubljani, Zupaničeva ul. št. 8/IV, soba št. 64.

Tajništvo komisije

ODLOČBA

o ustanovitvi skupne komisije za plače v gospodarstvu za področje okraja Ljubljana okolica in glavnega mesta Ljubljana

I.

Ustanovi se skupna komisija za plače v gospodarstvu za področje okraja Ljubljana-okolica in glavnega mesta Ljubljana.

II.

V to komisijo za plače v gospodarstvu se imenujejo:

1. Za predsednika: tov. Franc Plazar, predsednik republ. odbora sindikatov delavcev in nameščencev Kemične industrije ter odbornik LO glavnega mesta Ljubljana.

2. za člane ing. Leon Skabernec, načelnik tajništva za gospodarstvo OLO Ljubljana-okolica,

tov. Erna Podbregar, šef ekonomsko-planskega sektorja MLO Ljubljana, tov. Janez Kernavner, odbornik OLO in obratovodja »Elma« Crnuče, tov. Viljem Stanič, odbornik MLO in direktor podjetja »Kroja« Ljubljana, tov. Franc Borštnik, odbornik MLO Ljubljana in član Sindikalnega sveta Ljubljana, tov. Albert Dernikovič, tajnik Trgovinske zbornice za OLO Ljubljana-okolica, tov. Hugon Czurda, šef Urada za planiranje OLO Ljubljana-okolica, tov. Ivan Brume, tajnik Gostinske zbornice za MLO Ljubljana, tov. Just Gabrijelčič, uslužbenec gradbenega podjetja »Tehnika« Ljubljana.

3. za tajnika: tov. Venčeslav Vetrovec, šef upravno pravnega odseka OLO Ljubljana-okolica.

MLO LJUBLJANA

POZIV

k vložiti davčnih prijav za pavšalno odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1955 Rok za vložitev je od 15. februarja 1955 do vključno 5. marca 1955.

Na podlagi 37. člena uredbe o dohodnini, se odmerja dohodnina pavšalno za davčno leto vnaprej vsem obrtnikom, ki ne zaposlujejo tuje delovne sile. Vajenci se ne štejejo za tujo delovno silo.

Na podlagi sklepa gospodarskega sveta MLO glavnega mesta Ljubljane z dne 2. februarja 1955, bo davčna komisija prav tako ugotavljala pavšalno davčno osnovo za davčno leto vnaprej še brivcem, krojačem, modistkam, šiviljam in veziljam, ki zaposlujejo največ do dva pomočnika, pod pogojem, da v zgornjem roku vložijo letno davčno prijavo.

Pozivamo vse prizadete davčne zavezance, naj v času od 15. febr. do 5. marca vložijo davčne prijave, v katerih morajo navesti kosmati dohodek, ki ga predvidevajo v tekočem letu ter proizvodne in režijske stroške, ki bodo potrebni za doseg teh dohodkov.

Hkrati s pavšalno odmero dohodnine, bo v smislu 20. člena uredbe o prometnem davku, ugotovljena tudi pavšalna davčna osnova za prometni davek. Zaradi tega je treba prijaviti tudi predvideni promet v letu 1955.

Davčne prijave se vlagajo pri finančni upravi MLO (Kresija, soba 16) in pri upravah za dohodke Občinskih ljudskih odborov Polje in Sentvid, kjer vrši davčni zavezanec svojo stalno obrt.

Prizadete davčni zavezance opozarjamo, da ne bo rok za

vlaganje davčnih prijav podaljšan. Davčnim zavezancem, ki so že vložili davčne prijave za pavšalno obdavčitev za leto 1955 v januarjem roku, ni treba teh prijav ponovno vložiti, smejo jih pa v zgornjem roku še dopolniti.

Davčna komisija je merodajna pri odločanju, kateri zgoraj naštetih obrtnikov ne morejo biti vnaprej pavšalirani, ker uporabljajo stroje na pogon, ki zamenjujejo večje število delovne sile.

Načelnik
tajništva za gospodarstvo
MLO Ljubljana:
Dr. Stefan Šoba, l. r.

GRADIVO ZA SEJO MLO PREDLOG ODREDBE

o upravljanju in poslovanju sklada za varstvo otrok pri MLO glavnega mesta Ljubljane

čl. 1

»Sklad za varstvo otrok« je pravna oseba.

čl. 2

»Sklad za varstvo otrok« upravlja upravni odbor, ki šteje od 6 do 11 članov in ga imenuje MLO Ljubljana izmed ljudskih odbornikov Mestnega zbora in Zbora proizvajalcev ter predstavnikov družbenih organizacij in izmed prosvetnih ter socialnih delavcev.

čl. 3

Upravni odbor sklada izvoli izmed sebe predsednika. Predsednik predstavlja upravni odbor in zanj podpisuje.

čl. 4

O uporabi sredstev sklada odloča upravni odbor z večino gl.

III.

Komisija za plače v gospodarstvu lahko imenuje za posamezne gospodarske panoge eno ali več podkomisij za obdelavo posameznih problemov.

IV.

Delovna doba komisije traja leto dni.

Mestni ljudski odbor Ljubljana

Okrajni ljudski odbor
Ljubljana-okolica

Predsednik

Mestnega ljudskega odbora
dr. Marijan Dermastia, l. r.

Predsednik

Okrajnega ljudskega odbora:
Miha Berčič, l. r.

SKLIC SEJE

Na podlagi 134. člena Zakona

o okrajnih ljudskih odborih
s k l i c u j e m

I. redno sejo Sveta za gospodarstvo OLO Ljubljana okolica, ki se bo vršila dne 15. februarja 1955 ob 8. uri v sejni sobi OLO Ljubljana okolica št. 26-II z naslednjim

d n e v n i m r e d o m :

1. Družbeni plan za leto 1955.
2. Gospodarski predpisi.

Predsednik

Sveta za gospodarstvo:
ing. Gašper Muha, l. r.

čl. 5

Predsednik upravnega odbora je odredbodajalec pri uporabljanju sredstev sklada.

čl. 6

Upravni odbor mora vsaj enkrat letno poročati mestni skupščini o delu sklada za varstvo otrok.

čl. 7

Denarna sredstva sklada naj služijo predvsem za razvijanje družbene iniciative na področju otroške vzgoje in zaščite in za razvijanje in podpiranje novih oblik dela na tem področju.

Ne morejo pa se ta sredstva trošiti za potrebe, ki se morajo kriti iz proračunskih sredstev.

čl. 8

Podrobnejše predpise o uporabi denarnih sredstev sklada in o poslovanju sklada izda s posebnim pravilnikom upravni odbor sklada.

čl. 9

Kontrolo nad uporabo sredstev »Sklada za varstvo otrok« opravlja Komisija za proračun MLO Ljubljana.

čl. 10

Ta odredba velja od dneva sprejema.

OBJAVA

o javni dražbi

Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane bo dne 19. februarja 1955 razprodal na javni dražbi razno rabljeno mizarско orodje iz zaplenjene imovine.

Javna dražba bo v Dvoru št. 4 pri Stanežičah v Ljubljani s pričetkom ob 10. uri.

Izdaja založništvo »Ljubljanski dnevnik«, direktor Stane Skrabar, odgovorni urednik Ivo Tavčar